

NR
7

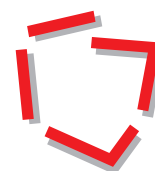
Styczeń 2021

Nakłady na ochronę zdrowia w Polsce na tle innych państw OECD

Bernadeta Skóbel
Ewelina Kocemba
Rafał Rudka

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

23 grudnia 2020 r. Minister Zdrowia wydał Zarządzenie w sprawie utworzenia *Zespołu do spraw przygotowania rozwiązań legislacyjnych dotyczących restrukturyzacji podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne*. Poza zakresem prac Zespołu pozostaje jednak podstawowy problem, z którym boryka się publiczna ochrona zdrowia, a jakim jest nieadekwatność środków finansowych do zakresu realizowanych zadań oraz tego jakie oczekiwania wobec publicznego systemu ochrony zdrowia ma samo społeczeństwo. W narracji kierownictwa resortu zdrowia wątek ten jest zupełnie pomijany. Tymczasem w pierwszej kolejności, przed wdrażaniem kosztownych zmian prawno-organizacyjnych, należałoby postawić pytanie czy system ochrony zdrowia w Polsce, przy zasobach jakimi dysponuje, może prawidłowo funkcjonować?

Niniejszy raport powstał w oparciu o dane OECD (Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) opublikowane na stronie stats.oecd.org.

Analizą porównawczą objęto 27 państw europejskich będących członkami OECD.

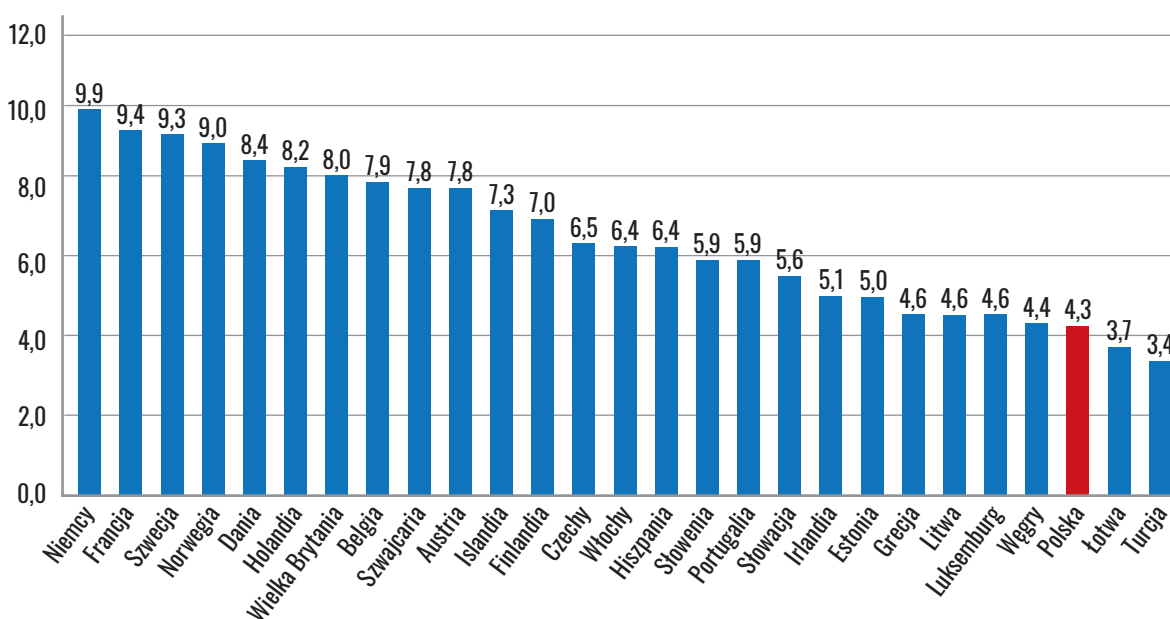
W 2019 r. na ochronę zdrowia wydatkowano w Polsce (środki publiczne) 4,3% PKB. Średnia dla analizowanej grupy państw wynosi 6,53%, a mediana 6,42%. Polska zajmuje w tej grupie trzecie miejsce od końca. W 2019 r. wydatki publiczne na ochronę zdrowia w Polsce w stosunku do PKB, były niższe niż we wszystkich państwach sąsiadujących z Polską, będących członkami OECD.

Analiza bieżących publicznych nakładów na ochronę zdrowia *per capita*, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza również wskazuje, że nakłady na ochronę zdrowia w Polsce znacząco odbiegają od średniej europejskiej. Wskaźnik prezentowany jest w dolarach amerykańskich. W Polsce wyniósł on 1568,1 \$. Tymczasem średnia dla analizowanej grupy państw wynosi 3270,4 \$, a mediana 3536,5 \$. Co istotne dystans pomiędzy Polską a wysokorozwiniętymi państwami OECD zamiast kurczyć, zwiększa się. Jednocześnie Polska ma najniższy wskaźnik, spośród wszystkich państwach sąsiadujących z Polską, będących członkami OECD.

Jeszcze gorzej wygląda sytuacja, jeżeli bierzemy pod uwagę wydatki na mieszkańca, w ujęciu nominalnym. Wskaźnik prezentowany jest w złotych polskich i wynosi dla Polski 2593,4 zł. Średnia dla analizowanej grupy wynosi 11210,9 zł, a mediana 13004 zł. Ponownie porównując sytuację w Polsce i u naszych sąsiadów, Polska notuje najgorszy wynik.

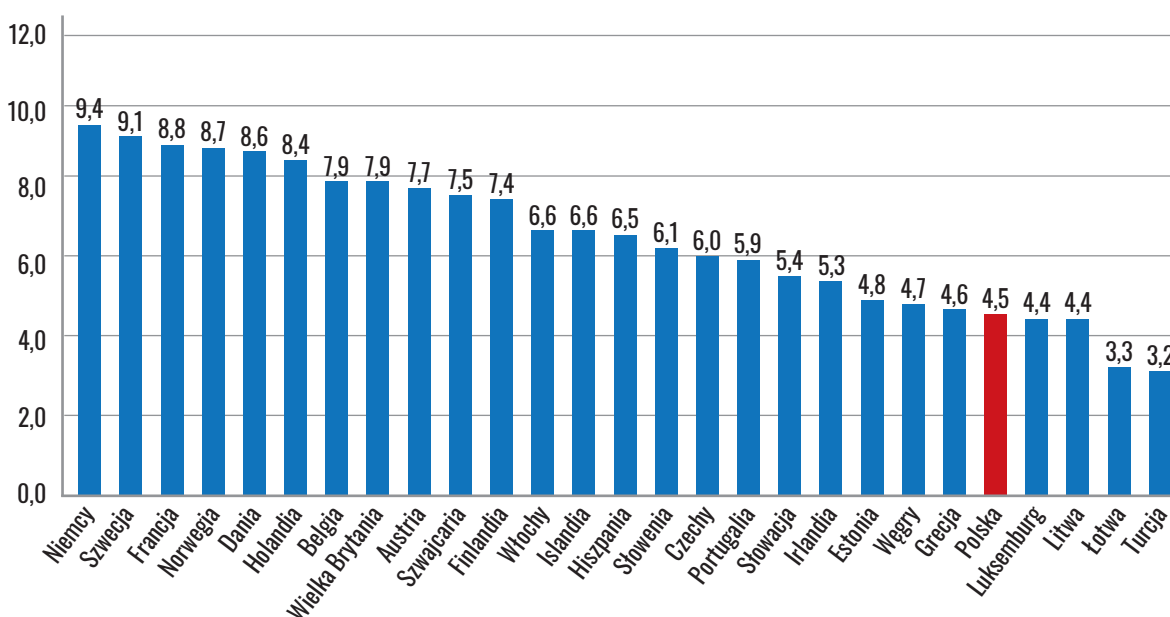
Polska od wielu lat jest w ogonie Państw europejskich, jeżeli chodzi o nakłady na ochronę zdrowia. W 2019 r., na 27 państw zajmowała trzecie miejsce od końca.

Wykres 1. Udział wydatków na ochronę zdrowia do PKB w 2019 r.

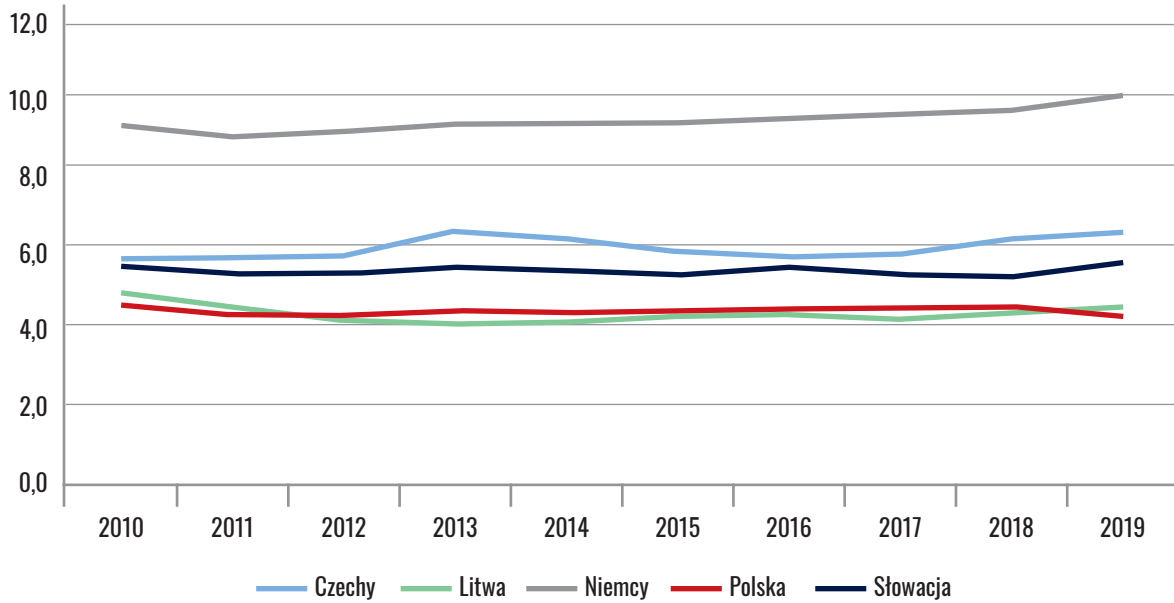
W porównaniu do 2015 r. nastąpił spadek o dwie pozycje i powrót do pozycji jaką Polska zajmowała w 2012 r.

Wykres 2. Udział wydatków na ochronę zdrowia do PKB w 2015 r.

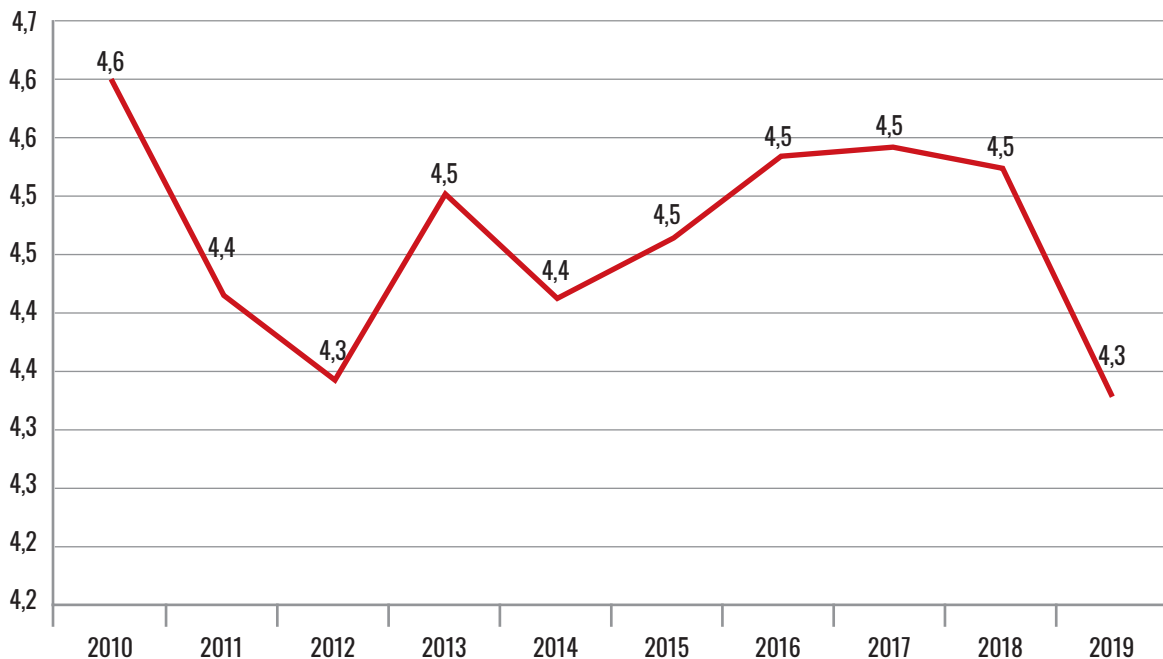
Zaniepokojenie budzi fakt, że wszystkie państwa sąsiadujące z Polską, będące członkami OECD bardziej priorytetowo niż Polska traktują ochronę zdrowia. Jest to o tyle istotne, że takie państwa jak Słowacja, Czechy i Litwa po upadku ZSRR, były w podobnej sytuacji ekonomicznej.

Wykres 3. Udział wydatków na ochronę zdrowia w stosunku do PKB w Polsce i krajach sąsiadujących

Co istotne, w Polsce wydatki na zdrowie w stosunku do PKB, po wzroście w 2017 r., w roku 2018 i 2019 notują tendencję spadkową.

Wykres 4. Udział wydatków na zdrowie w PKB w latach 2010–2019

Analiza bieżących publicznych nakładów na ochronę zdrowia *per capita*, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza również wskazuje, że nakłady na ochronę zdrowia w Polsce znacząco odbiegają od średniej europejskiej. Wskaźnik prezentowany jest w dolarach amerykańskich.

W Polsce wskaźnik ten wyniósł 1568,1 \$. Tymczasem średnia dla analizowanej grupy państw wynosi 3270,4 \$, a mediana 3536,5 \$. Szczegółowo obrazuje to tabela nr 1.

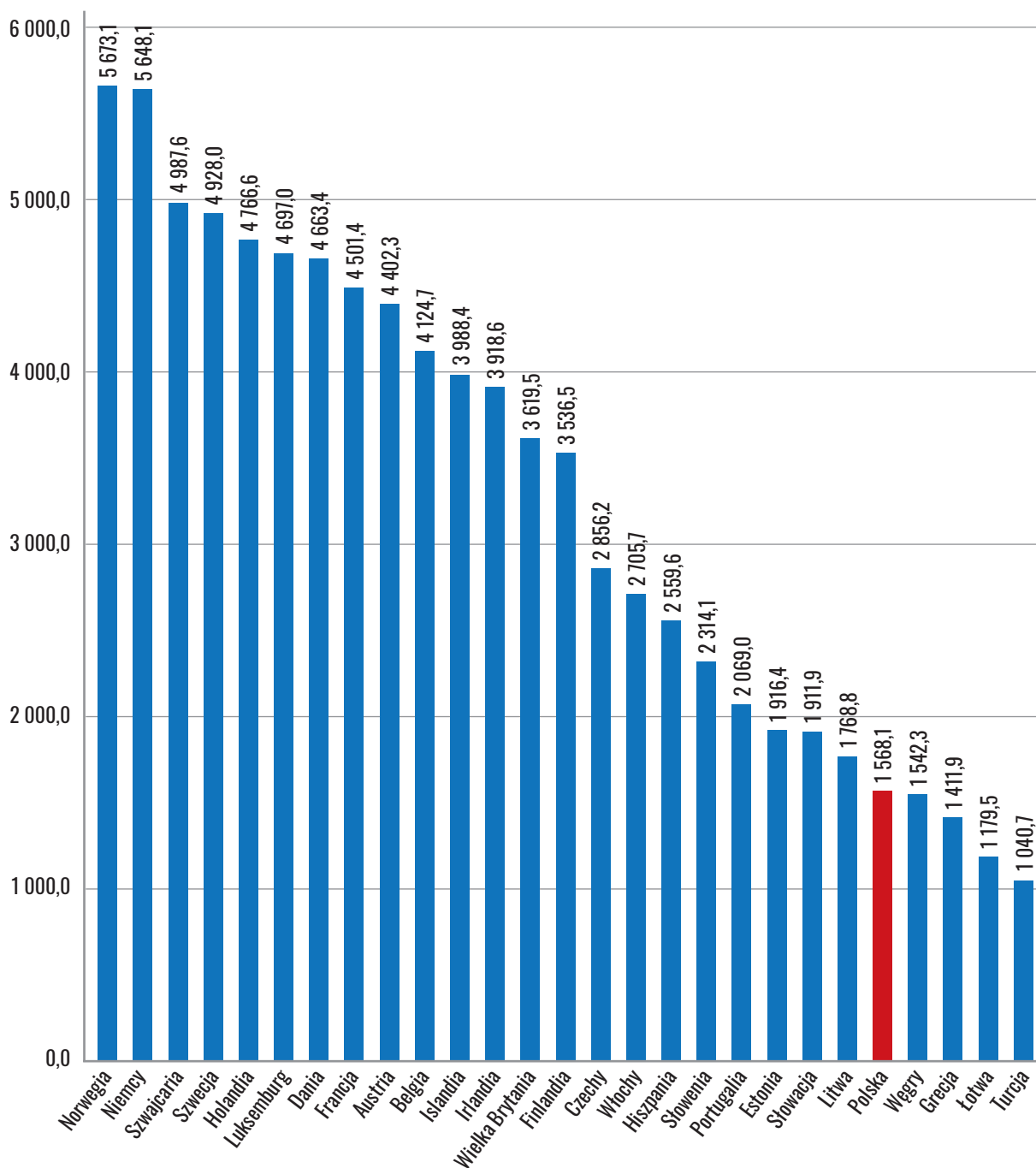
Tabela 1. Publiczne nakłady na ochronę zdrowia *per capita*, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza (w \$)

Kraj \ Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Austria	3 177,8	3 242,1	3 426,5	3 527,9	3 595,7	3 662,0	3 842,6	3 965,5	4 137,2	4 402,3
Belgia	2 981,3	3 090,7	3 245,5	3 371,8	3 429,5	3 526,3	3 635,3	3 808,4	3 868,8	4 124,7
Czechy	1 667,6	1 712,8	1 750,6	2 047,2	2 120,6	2 096,8	2 189,5	2 373,7	2 632,7	2 856,2
Dania	3 489,4	3 486,5	3 623,8	3 754,5	3 819,0	3 935,1	4 079,6	4 291,3	4 441,1	4 663,4
Estonia	1 040,3	1 076,5	1 161,4	1 237,0	1 326,0	1 412,7	1 534,4	1 631,1	1 744,6	1 916,4
Finlandia	2 640,8	2 792,7	2 960,3	3 066,0	3 086,1	3 072,6	3 127,9	3 226,2	3 331,6	3 536,5
Francja	3 088,6	3 169,3	3 277,4	3 476,2	3 555,7	3 585,6	4 099,2	4 210,8	4 310,5	4 501,4
Grecja	1 795,3	1 504,3	1 418,3	1 275,5	1 163,0	1 198,5	1 348,8	1 353,4	1 331,2	1 411,9
Hiszpania	2 036,9	2 009,2	1 967,9	1 962,9	2 008,2	2 154,1	2 253,0	2 347,3	2 414,7	2 559,6
Holandia	3 729,1	3 775,5	3 926,9	3 995,6	4 000,9	4 010,7	4 118,2	4 298,0	4 461,3	4 766,6
Irlandia	3 084,6	3 043,3	3 152,0	3 062,6	3 019,2	3 095,5	3 292,3	3 452,2	3 629,4	3 918,6
Islandia	2 664,6	2 656,4	2 716,5	2 806,7	2 897,6	3 018,9	3 204,7	3 411,2	3 640,8	3 988,4
Litwa	983,3	1 054,1	1 055,6	1 101,4	1 203,7	1 287,5	1 397,0	1 478,8	1 599,2	1 768,8
Luksemburg	4 774,4	4 016,9	3 665,7	3 852,7	3 929,3	3 926,5	4 066,8	4 208,2	4 385,7	4 697,0
Łotwa	647,4	684,2	697,7	738,0	767,7	824,1	901,5	963,0	1 111,7	1 179,5
Niemcy	3 680,7	3 794,6	3 934,9	4 148,6	4 335,5	4 456,6	4 778,5	5 080,2	5 262,8	5 648,1
Norwegia	4 043,5	4 191,8	4 415,4	4 664,3	4 867,8	4 898,6	5 040,8	5 171,5	5 361,0	5 673,1
Polska	1 019,8	1 060,7	1 105,7	1 180,5	1 192,1	1 268,9	1 358,0	1 438,3	1 511,2	1 568,1
Portugalia	1 764,3	1 630,1	1 538,0	1 617,5	1 619,6	1 680,7	1 735,4	1 785,8	1 906,2	2 069,0
Słowacja	1 445,6	1 457,0	1 513,7	1 598,2	1 612,7	1 641,9	1 639,0	1 637,5	1 716,5	1 911,9
Słowenia	1 702,1	1 745,0	1 749,3	1 781,0	1 777,2	1 852,6	1 991,4	2 060,0	2 215,4	2 314,1
Szwajcaria	3 270,3	3 408,5	3 682,5	3 966,8	4 070,2	4 283,5	4 456,8	4 635,3	4 687,3	4 987,6
Szwecja	2 829,1	3 767,5	3 941,0	3 975,8	4 088,4	4 205,7	4 323,7	4 507,6	4 623,7	4 928,0
Turcja	657,7	702,9	708,4	742,6	781,3	812,9	885,4	922,8	946,8	1 040,7
Węgry	1 117,6	1 167,9	1 157,7	1 214,1	1 250,5	1 289,9	1 361,7	1 403,1	1 493,0	1 542,3
Wielka Brytania	2 808,1	2 850,1	2 939,5	2 927,4	3 003,8	3 043,6	3 178,3	3 247,2	3 336,5	3 619,5
Włochy	2 434,5	2 386,0	2 330,6	2 305,3	2 290,5	2 299,8	2 435,8	2 506,4	2 575,0	2 705,7
Mediana	2 640,8	2 656,4	2 716,5	2 806,7	2 897,6	3 018,9	3 127,9	3 226,2	3 331,6	3 536,5
Średnia	2 391,7	2 425,1	2 483,8	2 570,3	2 622,7	2 686,7	2 825,0	2 941,3	3 062,1	3 270,4

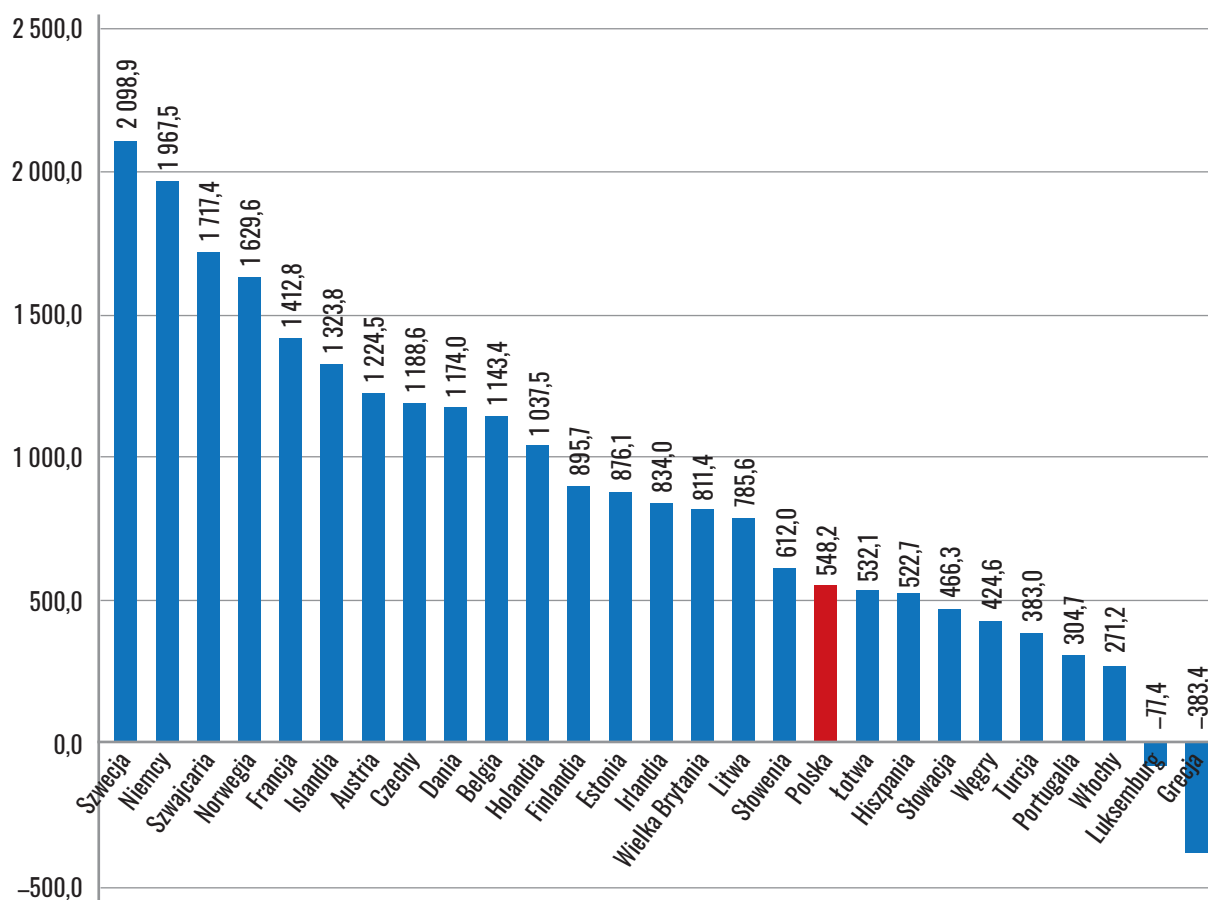
Biorąc pod uwagę omawiany wskaźnik, w 2019 r., na 27 analizowanych krajów, Polska zajmuje 23 pozycję. Dodatkowo można zauważyć „przepaść” pomiędzy Polską a wysoko rozwiniętymi krajami europejskimi. Obrazuje to wykres nr 5.

Wykres 5. Nakłady *per capita* z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza w 2019 r. (w \$)

Co gorsza, dystans pomiędzy Polską a tymi krajami, cały czas się powiększa, co obrazuje wykres nr 6.

Wykres 6. Nakłady *per capita*, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza – różnica pomiędzy 2019 a 2010 rokiem (w \$)

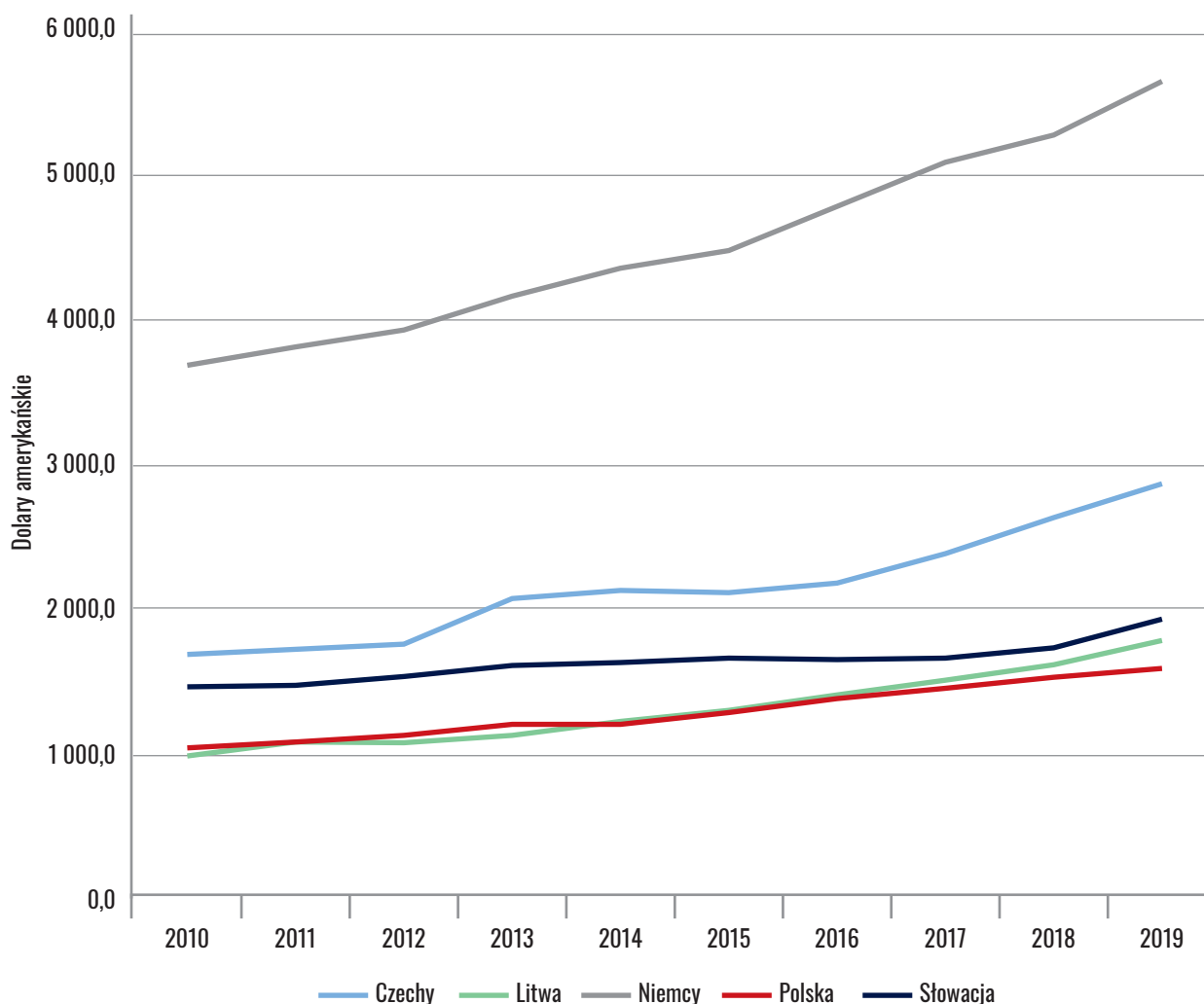

Analizując dane prezentowane na wykresie można zauważyć, że w Polsce w latach 2010-2019 nakłady na ochronę zdrowia, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza wzrosły o 549 \$, ale w takich krajach jak Szwecja czy Niemcy o ok. 2000 \$. Spośród krajów sąsiadujących, zmniejszyliśmy dystans jedynie do Słowacji.

Jeżeli zestawimy dane dotyczące Polski z danymi dotyczącymi państw sąsiadujących możemy zobaczyć, że spośród państw dawnego bloku wschodniego Czechy wyraźnie zwiększyły nakłady na ochronę zdrowia. Natomiast Litwa, która w 2010 r. była w podobnej sytuacji jak Polska, w 2019 r. przegoniła Polskę, a w 2018 r. wyraźnie ten dystans jeszcze zwiększyła.

Wykres 7. Nakłady na ochronę zdrowia *per capita*, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza w Polsce i państwach sąsiadujących (w \$)

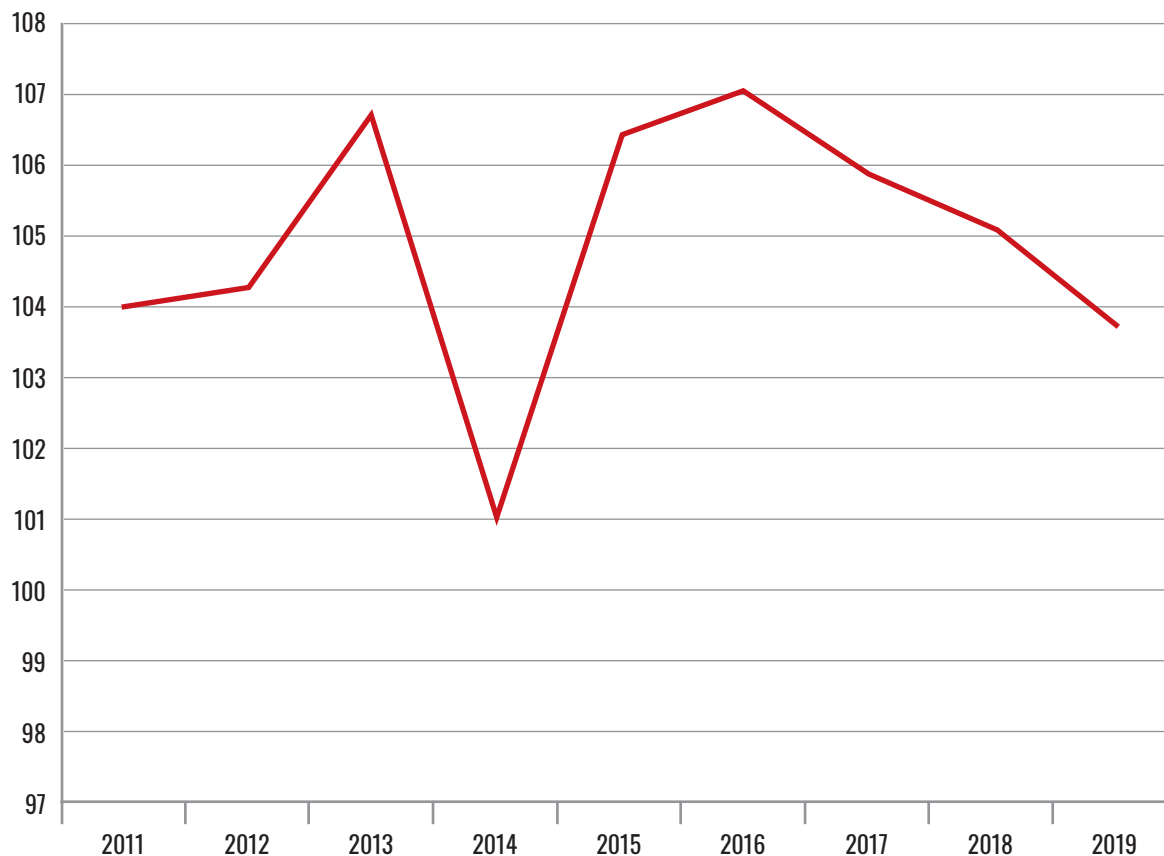
Szczegółowe dane obrazujące ten fakt prezentuje tabela nr 2.

Tabela 2. Publiczne nakłady na ochronę zdrowia *per capita*, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza, w Polsce i państwach sąsiadujących (w \$)

Rok Kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Czechy	1 667,6	1 712,8	1 750,6	2 047,2	2 120,6	2 096,8	2 189,5	2 373,7	2 632,7	2 856,2
Litwa	983,3	1 054,1	1 055,6	1 101,4	1 203,7	1 287,5	1 397,0	1 478,8	1 599,2	1 768,8
Niemcy	3 680,7	3 794,6	3 934,9	4 148,6	4 335,5	4 456,6	4 778,5	5 080,2	5 262,8	5 648,1
Polska	1 019,8	1 060,7	1 105,7	1 180,5	1 192,1	1 268,9	1 358,0	1 438,3	1 511,2	1 568,1
Słowacja	1 445,6	1 457,0	1 513,7	1 598,2	1 612,7	1 641,9	1 639,0	1 637,5	1 716,5	1 911,9

Interesująco wygląda również dynamika wzrostu nakładów na ochronę zdrowia, co obrazuje wykres nr 8.

Wykres 8. Dynamika wzrostu nakładów na zdrowie *per capita*, z uwzględnieniem siły nabywczej pieniądza w Polsce, w ujęciu procentowym, rok do roku

Jeszcze gorzej wygląda sytuacja, gdybyśmy brali pod uwagę wydatki na mieszkańca, w ujęciu nominalnym. Wskaźnik prezentowany jest w złotych polskich i wynosi dla Polski 2593,4 zł. Dane w odniesieniu do analizowanych Państw przedstawia tabela nr 3.

Uwaga: dla potrzeb raportu, kwoty podane w lokalnych walutach, zostały przeliczone na złotówki, po średnim kursie na koniec każdego roku, którego dotyczą prezentowane dane.

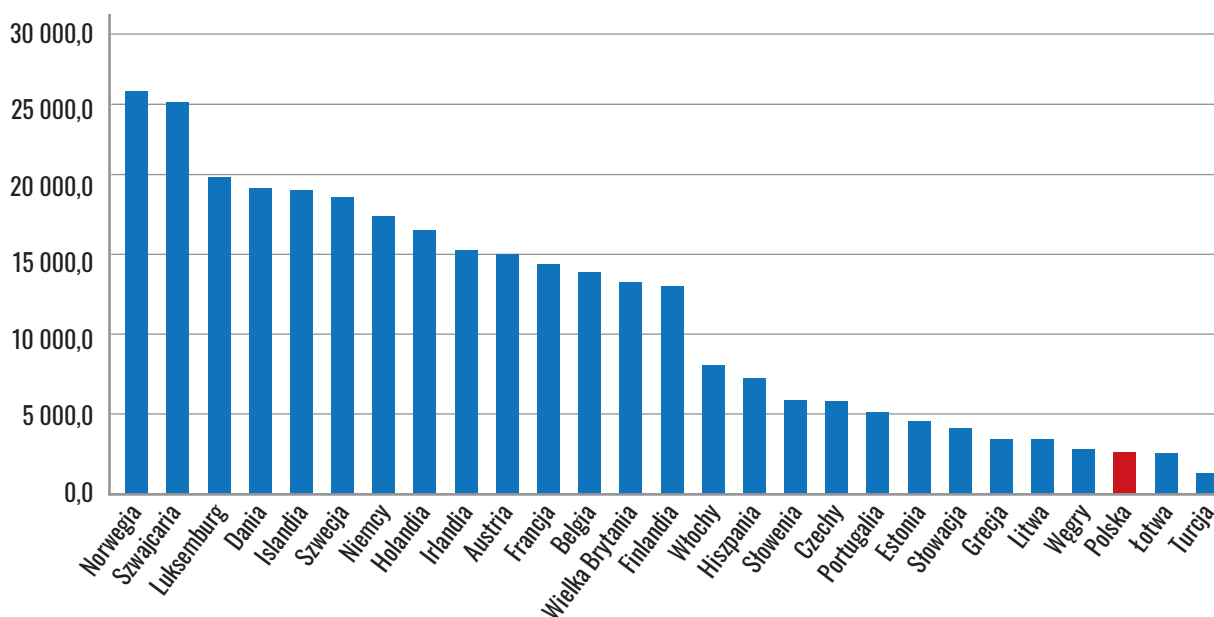

Tabela 3. Nakłady na ochronę zdrowia na mieszkańca, w ujęciu nominalnym (w zł)

Kraj \ Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Austria	10 690,4	12 211,2	11 770,2	12 058,6	12 749,4	13 033,5	13 864,9	13 449,5	14 457,9	15 001,8
Belgia	10 276,5	11 886,1	11 420,9	11 721,0	12 134,9	12 444,5	13 142,4	12 924,4	13 527,2	13 830,9
Czechy	3 450,8	3 848,3	3 705,8	3 849,2	3 986,3	4 100,0	4 329,5	4 615,6	5 319,6	5 753,8
Dania	15 032,1	16 720,9	15 973,1	16 373,7	17 211,1	17 617,0	18 688,0	17 976,2	18 922,8	19 147,7
Estonia	2 116,1	2 476,4	2 476,2	2 706,8	3 011,1	3 231,0	3 587,0	3 664,1	4 156,7	4 544,8
Finlandia	9 790,2	11 617,8	11 377,6	11 907,7	12 321,4	12 200,0	12 517,9	11 951,3	12 663,0	13 004,0
Francja	10 453,7	11 890,5	11 238,0	11 644,9	12 248,4	12 370,8	14 151,7	13 591,4	14 272,1	14 398,0
Grecja	5 277,6	4 884,3	4 113,4	3 507,0	3 165,0	3 222,6	3 615,2	3 365,6	3 354,4	3 435,0
Hiszpania	6 191,5	6 772,4	5 951,0	5 844,1	6 045,5	6 435,7	6 790,6	6 571,3	6 993,6	7 196,2
Holandia	12 899,5	14 556,6	13 787,5	13 998,6	14 541,5	14 583,9	15 308,6	14 761,6	15 809,9	16 486,8
Irlandia	11 654,5	12 761,5	11 988,9	11 815,4	12 250,2	12 556,8	13 575,5	13 425,1	14 656,2	15 320,8
Islandia	9 293,7	10 119,9	9 025,3	10 444,1	11 664,3	13 743,8	18 358,0	17 356,7	17 954,4	18 978,4
Litwa	1 751,7	2 104,0	1 931,6	1 994,0	2 224,8	2 387,4	2 651,5	2 665,3	3 059,4	3 367,1
Luksemburg	20 079,3	18 693,9	15 712,9	16 301,2	17 325,1	17 218,7	18 069,6	17 540,1	18 876,7	19 895,5
Łotwa	1 253,3	1 540,4	1 438,6	1 521,6	1 646,6	1 755,4	1 962,7	1 981,8	2 410,6	2 528,2
Niemcy	11 685,3	13 273,1	12 558,7	13 322,2	14 292,1	14 854,1	15 945,3	15 741,7	16 825,5	17 456,2
Norwegia	20 269,5	23 745,0	24 395,6	22 736,0	23 072,9	23 019,0	26 054,2	23 244,8	24 650,3	25 764,0
Polska	1 748,0	1 818,6	1 859,3	1 962,1	1 997,5	2 114,7	2 223,2	2 381,7	2 527,4	2 593,4
Portugalia	4 617,2	4 755,2	4 013,3	4 107,6	4 228,8	4 391,5	4 627,4	4 523,6	4 967,5	5 152,1
Słowacja	2 784,6	3 162,7	3 028,2	3 174,1	3 317,1	3 393,6	3 709,4	3 507,0	3 790,3	4 143,4
Słowenia	4 420,5	4 997,3	4 518,1	4 578,5	4 703,5	4 907,3	5 342,3	5 130,1	5 733,3	5 821,1
Szwajcaria	16 262,8	19 117,7	18 639,1	19 347,9	20 434,7	23 432,6	24 933,3	22 141,7	23 635,6	25 113,8
Szwecja	11 545,6	17 185,3	16 910,6	17 124,8	17 168,0	18 337,4	18 807,1	17 837,6	18 486,7	18 559,2
Turcja	1 202,0	1 243,0	1 284,8	1 158,1	1 346,7	1 288,8	1 321,4	1 170,4	1 047,3	1 134,1
Węgry	1 951,7	2 022,0	1 984,0	2 066,4	2 128,2	2 258,1	2 497,2	2 506,0	2 720,0	2 722,6
Wielka Brytania	9 585,8	11 238,2	10 940,2	10 948,4	12 463,7	13 412,6	12 297,2	11 396,6	12 015,5	13 246,5
Włochy	7 530,0	8 286,9	7 433,4	7 382,1	7 632,2	7 657,9	8 033,0	7 655,8	8 049,8	8 099,5
Mediana	9 293,7	10 119,9	9 025,3	10 444,1	11 664,3	12 200,0	12 297,2	11 396,6	12 015,5	13 004,0
Średnia	8 289,4	9 367,8	8 869,5	9 022,1	9 456,0	9 850,7	10 607,6	10 114,0	10 773,5	11 210,9

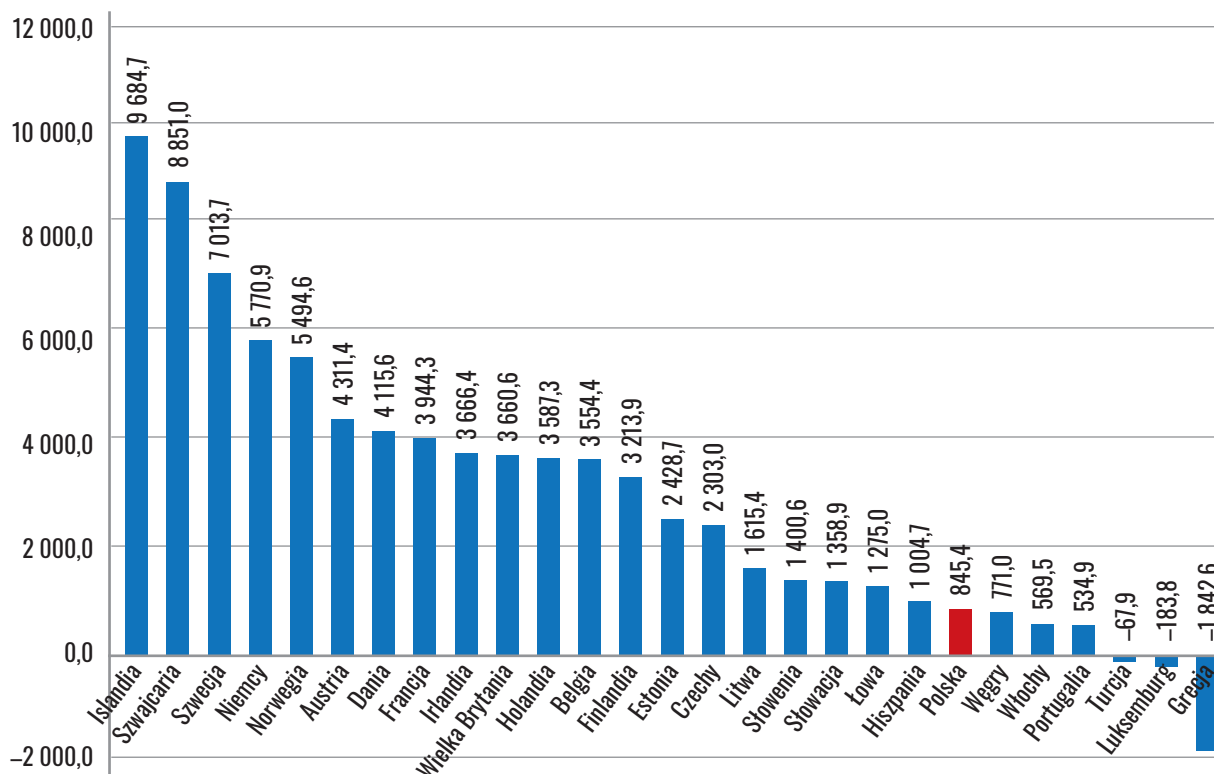
Biorąc pod uwagę omawiany wskaźnik, w 2019 r., na 27 analizowanych krajów Polska zajmuje odległą 25 pozycję (wykres nr 9).

Wykres 9. Nakłady na zdrowie na mieszkańca, w ujęciu nominalnym 2019 rok (w zł)

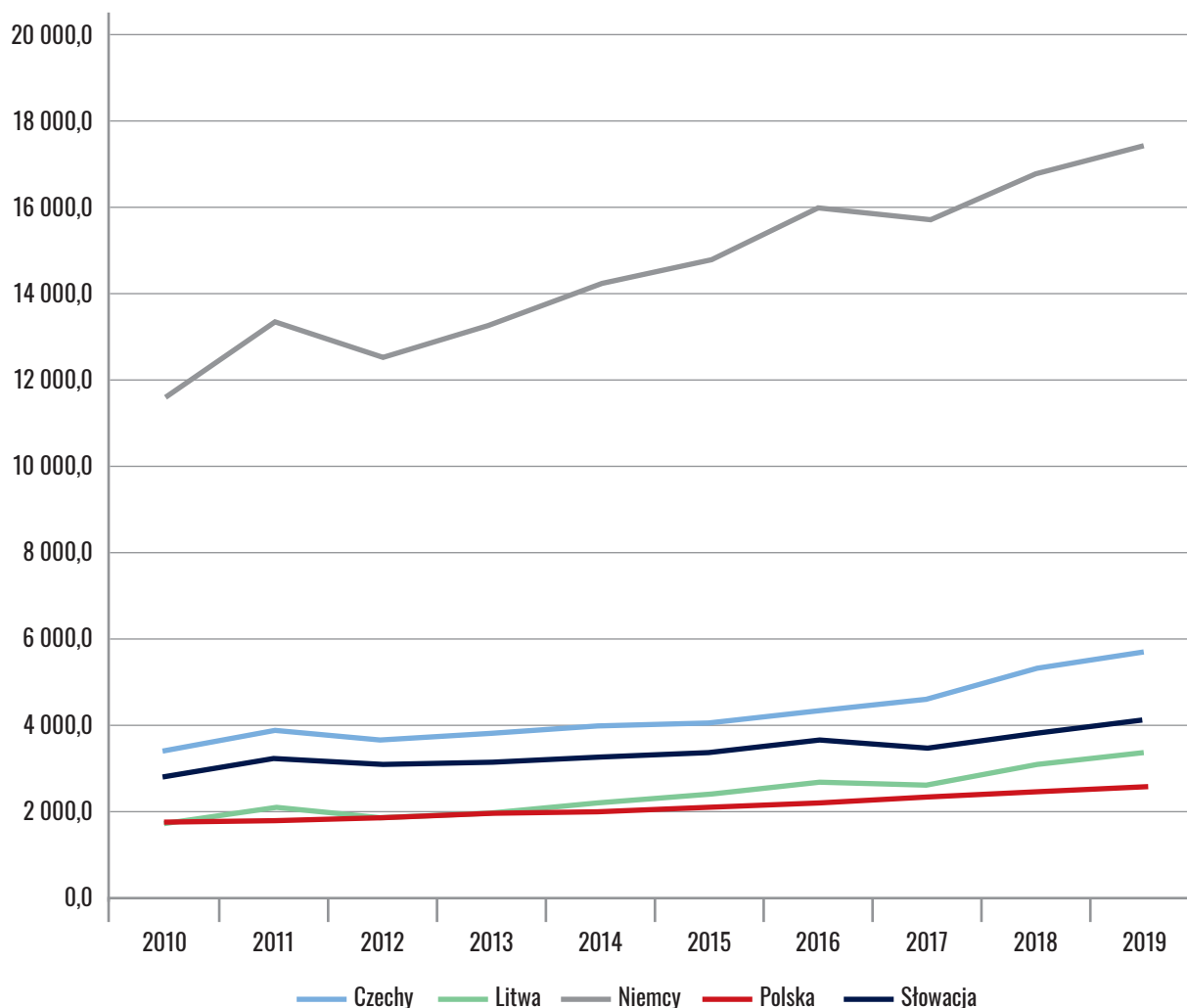

Również w tym przypadku dystans pomiędzy Polską a krajami wysoko rozwiniętymi pogłębia się, co obrazuje wykres nr 10.

Wykres 10. Nakłady na zdrowie na mieszkańca, w ujęciu nominalnym – różnica 2019 do 2010 roku (w zł)

Wykres 11. Nakłady na zdrowie na mieszkańca, w ujęciu nominalnym w Polsce i państwach sąsiadujących (w zł)

Szczegółowe dane obrazujące ten fakt prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4. Nakłady na zdrowie na mieszkańca w ujęciu nominalnym w Polsce i państwach sąsiadujących (w zł)

Rok Kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Czechy	3 450,8	3 848,3	3 705,8	3 849,2	3 986,3	4 100,0	4 329,5	4 615,6	5 319,6	5 753,8
Litwa	1 751,7	2 104,0	1 931,6	1 994,0	2 224,8	2 387,4	2 651,5	2 665,3	3 059,4	3 367,1
Niemcy	11 685,3	13 273,1	12 558,7	13 322,2	14 292,1	14 854,1	15 945,3	15 741,7	16 825,5	17 456,2
Polska	1 748,0	1 818,6	1 859,3	1 962,1	1 997,5	2 114,7	2 223,2	2 381,7	2 527,4	2 593,4
Słowacja	2 784,6	3 162,7	3 028,2	3 174,1	3 317,1	3 393,6	3 709,4	3 507,0	3 790,3	4 143,4

Spis treści

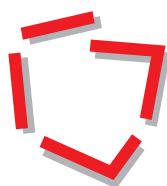
1. Wprowadzenie	2
2. Najważniejsze wnioski	3
3. Dane szczegółowe	4

Copyright by
Związek Powiatów Polskich

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

Wydawca:
Związek Powiatów Polskich
Pałac Kultury i Nauki (27 piętro, pokój 2704)
00-901 Warszawa, Plac Defilad 1
www.zpp.pl
tel. +48 22 656 63 34
fax +48 22 656 63 33